

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Preventie, Jeugd en Sancties

Directie Sanctie- en Preventiebeleid

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 71 31
Fax (070) 3 70 90 11
www.justitie.nl

Onderdeel	DSP	Bij beantwoording de
Datum	5 februari 2008	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5528554/08/DSP	vermelden. Wilt u slechts
Onderwerp	Toezeggingen uit het AO inzake ISt-rapporten	één zaak in uw brief
		behandelen.

Tijdens het Algemeen Overleg van 17 januari 2008 inzake de ISt-rapporten heb ik uw Kamer toegezegd nadere informatie te verstrekken over:

- de motie-Van Velzen over een experiment met een deels vrij te besteden reclasseringsbudget (31 200 VI, nr. 49);
- een onderzoek naar de pre-therapie voor zedendelinquenten in Breda;
- de personele bezetting in de penitentiaire inrichtingen en de werkdruk van Medewerkers Maatschappelijke Dienstverlening (MMD);
- het project Allochtone Jongeren in Detentie in Helmond;
- Ouder-kindbezoeken
- de opsporingsmogelijkheden binnen penitentiaire inrichtingen.

Langs deze weg doe ik deze toezeggingen graag gestand.

Experiment met een deels vrij besteedbaar reclasseringsbudget

De motie Van Velzen verzoekt de regering in één arrondissement bij wijze van experiment de reclassering de ruimte te geven om te onderzoeken wat de resultaten zijn van een deels vrij besteedbaar reclasseringsbudget. Ik heb de reclasseringsorganisaties gevraagd om op korte termijn met een voorstel te komen voor een experiment in één arrondissement waarbij de reclassering de ruimte krijgt om het bestaande budget voor dat arrondissement te besteden, rekening houdend met de behoeften van de opdrachtgevers van de reclassering in de strafrechtketen: OM, ZM en DJI. Op basis van het ingediende voorstel zal ik een besluit nemen over de manier waarop de motie Van Velzen kan worden uitgevoerd, en de Kamer hierover informeren.

Onderzoek naar pre-therapie voor zedendelinquenten in Breda.

Zoals ik heb bericht in de beantwoording op de Kamervragen van 4 oktober 2007 van het lid Van Velzen, wil ik aan de hand van onderzoek de effectiviteit van de pre-therapie voor zedendelinquenten in Breda laten vaststellen. De resultaten van het onderzoek zijn voor mij bepalend bij de keuze of deze therapie in deze of een doorontwikkelde vorm ook in de toekomst in het gevangeniswezen moet worden aangeboden.

Op dit moment bereidt het WODC het onderzoek voor dat zal bestaan uit een zgn. planevaluatie en een effectevaluatie. In het kader van de planevaluatie wordt duidelijk beschreven welke interventies worden aangeboden, met welk doel en hoe moet worden gemeten om vast te stellen of de beoogde effecten zich daadwerkelijk voordoen. Daarna volgt de feitelijke effectevaluatie. Hierin staat de vraag centraal of er een behandel-effect is aan te wijzen als gevolg van de pre-therapie. Het gaat hier zowel om het effect op de recidivecijfers als op de eventuele behandelduur in de tbs.

Onzeker is of het onderzoek dit jaar kan worden afgerond. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden gebruik te kunnen maken van gegevens die in het verleden zijn geregistreerd.

De personele bezetting in de penitentiaire inrichtingen

De totale formatie van uitvoerend personeel (executieven) in het gevangeniswezen en de vreemdelingenbewaring bedraagt op dit moment 9000 fte. Een zekere frictie in het personeelsbestand is normaal. Doorgaans wordt jaarlijks in het gevangeniswezen en de vreemdelingenbewaring circa 9% van de executieve functies opnieuw vervuld. In 2007 was dit 15%. Zoals ik tijdens het Algemeen Overleg op 17 januari jl. heb aangegeven, ligt het zwaartepunt van de problematiek in de Randstad.

De vorig jaar ingezette campagne "werken met gedetineerden (vereist een scherpe blik)" bleek zeer succesvol: bijna 1200 nieuwe beveiligers werden geselecteerd en aangenomen. Daarmee is het personeelstekort aanzienlijk afgenomen, maar nog niet geheel opgelost. Op dit moment is er voornamelijk nog een tekort aan personeel in de vreemdelingenbewaring, aangezien er recent twee nieuwe voorzieningen zijn geopend. Het inhuren van medewerkers van een privaat beveiligingsbedrijf biedt hiervoor een tijdelijke oplossing. Deze medewerkers moeten de opleiding 'detentietoezichtouder' hebben gevolgd. Daarnaast zijn zij verplicht tijdens het eerste jaar het diploma voor de opleiding 'MBO-beveiligers niveau 2' te behalen. Ingehuurd personeel valt volledig onder de verantwoordelijkheid van de inrichtingsdirecteur.

De wervingscampagne wordt voortgezet om juist de problematiek in de Randstad op te lossen.

Tijdens het Algemeen Overleg van 17 januari jl. is ook de werkdruk voor Medewerkers Maatschappelijke Dienstverlening (MMD'ers) aan de orde geweest. Eind 2005 is DJI gestart met de aanstelling van MMD'ers in alle huizen van bewaring en gevangenis. Voor deze functie zijn in totaal 183 formatieplaatsen beschikbaar. In verband met natuurlijk verloop is op dit moment ca. 4 procent van de formatie onbezet. Een wervingsactie loopt.

De MMD'ers spelen een belangrijke rol bij het waarborgen van een aansluitende nazorg. Zij hebben onder meer tot taak alle strafrechtelijke gedetineerden (ook preventief gehechten) te screenen op de primaire leefgebieden: zorg, huisvesting, identiteitsbewijs en werk en inkomen. Deze informatie dient

tijdig, dat wil zeggen vòòr de datum van ontslag, overgedragen te worden aan de gemeente van terugkeer. Het is ook hun taak om in nauwe samenwerking met gemeentelijke contactfunctionarissen knelpunten op de genoemde leefgebieden op te lossen.

Gemiddeld heeft een MMD'er voor elke gedetineerde 7,5 uur, waarvan 2 uur bestemd is voor de screening en de resterende tijd voor het oplossen van knelpunten. In beginsel hebben de MMD'ers daarmee voldoende tijd beschikbaar om hun taken te vervullen. Uit de gesprekken die ik heb gevoerd, maak ik niet op dat de werkdruk structureel te hoog zou zijn. Wel moet geconstateerd worden dat op dit moment de lokale en regionale samenwerking tussen het Gevangeniswezen en de ketenpartners op het gebied van nazorg nog niet altijd optimaal is. Daardoor duurt het soms lang voordat er concrete nazorgafspraken kunnen worden gemaakt voor een gedetineerde. Dat heeft natuurlijk gevolgen voor de werkdruk van MMD'ers. Eén van de doelstellingen van het plan Sluitende Aanpak Nazorg is dan ook om afspraken te maken over een betere samenwerkingspraktijk. Ik zal de Kamer dit voorjaar nader informeren over het plan Sluitende Aanpak Nazorg.

Project Allochtone Jongeren in Detentie

Met het project Allochtone jongeren in detentie (AJID) beoogt de gemeente Helmond een aantoonbare vermindering van recidive te realiseren bij allochtone jongeren van 18 tot 25 jaar.

Tevens dient het project een beschreven methode op te leveren voor begeleiding en ondersteuning van allochtone ex-delinquenten van 18-25 jaar ter voorkoming van recidive.

De doelstellingen van het project sluiten naadloos aan bij mijn beleidsprioriteiten. Het bieden van goede begeleiding bij de terugkeer in de maatschappij is mede bepalend voor het welslagen van een strafrechtelijke interventie en is dan ook een belangrijke randvoorwaarde voor het verminderen van recidive. Over mijn verbeterplannen op het terrein van nazorg heb ik uw Kamer geïnformeerd met o.a. de brieven van 10 september¹, 4 oktober² en 6 november³ 2007.

Het verheugt mij te horen dat het project in Helmond succesvol is. Van succesvolle projecten valt immers veel te leren. Ik heb het gemeentebestuur van Helmond verzocht mij nader te informeren over de aanpak en recente ervaringen met dit project. Op korte termijn zal een gesprek plaatsvinden tussen mijn ambtenaren en de inhoudelijk betrokkene(n) van het AJID project.

Ouder-kindbezoeken

Ik heb uw Kamer toegezegd nader in te gaan op de mogelijkheden van ouder-kindbezoeken.

¹ Brief d.d. 10 september 2007 naar aanleiding van Inspectierapporten justitiële jeugdinrichtingen; Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 28 741, nr. 232

² Brief d.d. 4 oktober 2007 naar aanleiding van rapport Algemene Rekenkamer, Tweede Kamer; vergaderjaar 2007–2008, 31 215, nr. 3

³ Brief d.d. 6 november 2007 over het programma Veiligheid begint bij Voorkomen; Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 28 684, nr. 119

Op grond van artikel 38 van de Penitentiaire beginselenwet heeft iedere gedetineerde recht op ten minste één uur bezoek per week op de in de huisregels vastgestelde tijden. Tijdens dit bezoek zijn ook kinderen van gedetineerden welkom. Tijdens het reguliere bezoek moet de gedetineerde ouder zijn aandacht echter verdelen tussen zijn kind(eren) en de overige bezoekers. De praktijk wijst uit dat het bezoek vaak wordt gebruikt om praktische zaken met familie en vrienden te bespreken: dat gaat ten koste van de aandacht voor het kind. Er zijn diverse penitentiaire inrichtingen, met name voor vrouwen, die met enige regelmaat ouder - kind middagen organiseren in aanvulling op het reguliere bezoek. Sommige inrichtingen doen daarvoor een beroep op vrijwilligersorganisaties als Exodus en Humanitas.

Mede naar aanleiding van het onderzoeksrapport "Moeders in detentie en de omgang met hun kinderen" van het Verweij-Jonker Instituut (2007) heb ik besloten om de omgangsmogelijkheden tussen moeder en kind te verbeteren. Daarbij zal ik mij overigens niet beperken tot gedetineerde *moeders*, want gedetineerde *vaders* hebben in beginsel recht op dezelfde bezoeksomstandigheden van hun kind als gedetineerde moeders.

Aan de Dienst Justitiële Inrichtingen heb ik gevraagd om kindvriendelijke veiligheidsmaatregelen te hanteren, bezoekersruimtes in gevangenissen kindvriendelijker te maken en in ieder geval in elke gevangenis vier keer per jaar ouder-kind middagen te organiseren.

Opsporing binnen Penitentiaire Inrichtingen

Uw Kamer verzocht om nadere informatie inzake opsporingsmogelijkheden in de gevangenis, naar aanleiding van een uitspraak van de landelijk Officier van Justitie voor synthetische drugs in het blad *Opportuun* van januari 2008.

Zoals de landelijk Officier in bedoelde uitspraak al aangaf, zijn de opsporingsmogelijkheden binnen de gevangenis dezelfde als buiten de gevangenis. In de penitentiaire inrichtingen worden regelmatig opsporingsactiviteiten verricht. Dit kan variëren van het gebruik van in de inrichting beschikbare informatie tot en met de inzet van bijzondere opsporingsbevoegdheden. Het Gedetineerden Recherche Informatiepunt, een onderdeel van de KLPD, vervult hierbij een informerende, coördinerende en bemiddelende rol.

Navraag bij het Openbaar Ministerie heeft uitgewezen dat de landelijk officier in bedoelde uitspraak vooral in algemene zin aandacht heeft willen vragen voor het feit dat ook vanuit penitentiaire inrichtingen betrokkenheid bestaat bij criminele activiteiten en voor de mogelijkheden die OM en politie ten dienste staan om ook in die gevallen opsporingshandelingen te verrichten. Met zijn uitspraak heeft de landelijk officier geen pleidooi willen houden voor het in algemene zin op grotere schaal toepassen van deze specifieke wijze van opsporen. Tot slot is van belang dat het aan het Openbaar Ministerie zelf is om binnen de bestaande kaders te bepalen op welke wijze criminaliteit moet worden opgespoord en vervolgd en welke strategie daarbij moet worden gehanteerd.

De Staatssecretaris van Justitie,

